

Pressmeddelande 2013-12-27

Olika ekonomiska villkor för landets museer

De svenska museerna har ökat sin omsättning med 20 procent under de senaste sju åren. Bäst går det för de centrala museerna. För de regionala och kommunala museerna är bilden splittrad. Det visar en analys av museernas ekonomiska utveckling som genomförts av Riksställningar.

– På det stora hela går det bra för Sveriges museer. Men det finns också museer ute i landet som fått så tuffa ekonomiska villkor att verksamheten på sikt kan utarmas, säger Mats Persson, generalsekreterare vid Riksförbundet Sveriges museer.

Bland de regionala och kommunala museerna är bilden splittrad, både vad gäller olika museer och under analysperioden. Sett till hela perioden 2005–2012 har 60 procent av de regionala museerna haft en ekonomisk tillväxt över tjänsteprisindex. Men nära hälften av de regionala museerna visar på en krympande ekonomi efter 2009 och en del har till och med mindre att röra sig med nu än vad de hade 2005. Andra har haft en ekonomisk tillväxt på 30 procent eller mer under perioden.

Bland de kommunala museerna redovisar 62 procent att de har haft en negativ ekonomisk utveckling sedan 2009. Sett till hela perioden 2005–2012 har dock en majoritet av museerna, 66 procent, haft en god ekonomisk tillväxt.

– Landets museer har en viktig roll i samhället, inte minst för skolan. Under 2012 hade museerna nära 17,5 miljoner besökare och därför är det viktigt att säkerställa att de har en stark ekonomi i framtiden, säger Mats Persson.

De centrala museerna har ökat sina intäkter med 37 procent de senaste sju åren och har därmed en bra ekonomi. Den främsta orsaken till den förbättrade ekonomiska situationen bland centralmuseerna är att de statliga bidragen ökat med 200 miljoner, en ökning med nästan 20 procent, samt de återinförda entréavgifterna. Många centrala museer har också blivit bättre på att utnyttja de höga besökstalen och ökat sina intäkter via entréer och försäljning.

Om undersökningen

Riksställningars analys bygger på de årliga sammanställningar av museernas situation som nu genomförs av Myndigheten för Kulturanalys och tidigare gjordes av Statens Kulturråd.

Ladda ner undersökningen ”En analys av museernas ekonomiska utveckling 2005–2012” här.

För mer information

Mats Persson, generalsekreterare Riksförbundet Sveriges museer, 0708-11 60 40,
mats.persson@sverigemuseer.se

Viktiga årtal

- 2005–2006 Fri entré för vuxna på centrala museer
- 2007 Kravet på fri entré för vuxna på centrala museer avskaffas
- 2011 Kultursamverkansmodellen införs i fem regioner
- 2012 Kultursamverkansmodellen byggs ut med ytterligare elva regioner
- 2013 Samtliga län utom Stockholm deltar i Kultursamverkansmodellen

Den ekonomiska utvecklingen för landets museer 2005-2012

- Den svenska museisektorn omsatte drygt 4 miljarder kronor 2012. Det innebär en ekonomisk utveckling med 20 procent under perioden 2005–2012, att jämföra med en utveckling av tjänsteprisindex under samma period på 12 procent.
- Den offentliga finansieringen sjönk något under perioden och var 67 procent år 2012.

Centrala museer

- De centrala museerna hade en stark ekonomisk utveckling och intäkterna ökar med 37 procent under 2005–2012.
- Den ekonomiska utvecklingen beror dels på att de centrala museerna tillförts 200 miljoner kronor i statliga bidrag samt att de via de återinförda entréintäkterna fått in ytterligare 225 miljoner kronor.
- Den offentliga finansieringen minskade från 73 till 65 procent under perioden.
- Den starka publikutvecklingen i kombination med att museerna har lyckats utnyttja denna till att öka sina intäkter via entréer och försäljning gör att deras utvecklingspotential är fortsatt stor.
- Försäljningen i museernas butiker steg från 13 kronor per besökare 2005 till 23 kronor 2012.
- Ett hot mot en fortsatt stark utveckling är den snabba ökningen av lokalkostnaderna. Dessa ökade med 40 procent under perioden, och 2012 utgjorde kostnader för lokaler totalt 25 procent av kostnaderna.

Regionala museer

- De regionala museerna visar på en positiv ekonomisk utveckling på 20 procent under perioden 2005–2012, men resultaten skiljer sig åt mellan olika museer och över tid.
- Några regionala museer hade mindre att röra sig med 2012 än vad de hade 2005, medan andra hade en ekonomisk tillväxt på 30 procent eller mer.

- 60 procent av de regionala museerna hade en tillväxt över index sett över hela perioden 2005–2012.
- Hälften av de regionala museerna redovisade krympande ekonomier från 2009 till 2012 och bara en tredjedel visar på en fortsatt ekonomisk utveckling efter 2009.
- Den offentliga finansieringen ökar under perioden 2005–2012 med 28 procent. De regionala museerna är beroende av en hög offentlig finansiering, 70 procent av intäkterna 2012.
- Ökningen av den offentliga finansieringen planar ut under perioden 2009 till 2012, och i vissa fall minskar den.
- Det går inte ur materialet att säkert utläsa om Kultursamverkansmodellen har haft någon betydelse för de regionala museernas ekonomi. Detta eftersom den största ökningen av offentliga bidrag och anslag till de regionala museerna skedde under 2005-2009 innan den nya modellen sattes.

Kommunala museer

- De kommunala museerna visar sammantaget på en positiv ekonomisk utveckling över perioden 2005–2012, men resultaten skiljer sig åt mellan olika museer och över tid.
- De totala intäkterna har ökat med 32 procent under hela perioden 2005–2012, jämfört med tjänsteprisindex på ungefär 12 procent.
- Under hela perioden 2005-2012 hade 66 procent av museerna en ekonomisk utveckling över tjänsteprisindex.
- Under perioden 2005–2012 hade 24 procent av de kommunala museerna en minskad ekonomi.
- Under den senare delen av undersökningsperioden 2009–2012 hade 62 procent av de kommunala museerna en negativ utveckling av ekonomin.
- Den offentliga finansieringen ökade under perioden 2005–2012 med 42 procent. De kommunala museerna är beroende av en hög offentlig finansiering, den var nära 81 procent av intäkterna 2012.
- Kommuner stod för 60 procent av de kommunala museernas intäkter.